

Marzena Szmyt, Małgorzata Ignaczak

Borowo, st. 12, gm. Dobrze, woj.
włocławskie, AZP 46-44/42

Informator Archeologiczny : badania 31, 62

1997

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

WCZESNA EPOKA BRĄZU

Bąkowo, st. 1, gm. Wyrzysk, woj. pilskie - patrz: wczesne średniowiecze

Biała, st. A, gm. loco, woj. opolskie - patrz: neolit

BOROWO, st. 12, gm. Dobrze, woj. wrocławskie, AZP 46-44/42

- osada kultury pucharów lejkowatych (neolit)
- osada kultury amfor kulistych (neolit)
- osada horyzontu trzcinieckiego (wczesna epoka brązu)

Prace na stanowisku, przeprowadzone w ramach „programu ratownictwa przestrzennego nad środkową Bachorzą”, przez dr Marzenę Szmyt i mgr Małgorzatę Ignaczak (Instytut Prahistorii Uniwersytetu Adama Mickiewicza w Poznaniu). Cztery sezon badań. Przebadano powierzchnię 60 m².

Zlokalizowano pozostałości siedmiu obiektów, w tym półziemiankę kultury trzcinieckiej o konstrukcji ścian opartej na słupach. Pozostałe obiekty to jamy gospodarcze związane z kulturą pucharów lejkowatych i kulturą amfor kulistych.

Badania będą kontynuowane.

BRUSZCZEWO, st. 5, gm. Śmigiel, woj. leszczyńskie, AZP 61-24/15

- osada obronna kultury unietyckiej (wczesna epoka brązu)
- osada kultury łużyckiej (środkowa i późna epoka brązu)
- ślady osadnictwa kultury przeworskiej (młodszy okres przedrzymski - okres wpływów rzymskich)
- ślady osadnictwa z wczesnośredniowiecznego

Badania wykopaliskowe, przeprowadzone w dniach od 17 października do 7 listopada przez dr. Janusza Czebreszuka (Instytut Prahistorii Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu) przy współudziale doc. dr. hab. Sławomira Kadrowa (Instytut Archeologii i Etnologii PAN w Krakowie), mgr mgr Adriany Romańskiej i Patrycji Silskiej. Finansowane przez PSOZ. Trzeci sezon badań obecnej ekipy. Przebadano powierzchnię około 0,24 ara.

Wcześniej prowadzono na stanowisku badania wykopaliskowe w latach 1964-68, 1995-1996.

Tegoroczny sezon miał na celu weryfikację hipotezy o istnieniu w północnej części stanowiska fosy-rowu, oddzielającej interesujący nas obiekt od wysoczyzny oraz stwierdzenie stopnia jej zniszczenia (niwelacji). Wiele wysiłku włożono też w pozyskanie materiałów do wieloaspektowych analiz paleośrodowiskowych.

Skupiono się na realizacji trzech zadań badawczych:

1. badania wykopaliskowe w ramach wycinka fosy-rowu,
2. wykonanie serii odwiertów na całej powierzchni stanowiska oraz
3. pozyskanie próbek do analiz paleośrodowiskowych.

Prace prowadzone były w dwóch etapach: w początkach czerwca 1997 roku - pozyskanie próbek do wstępnej oceny przydatności w badaniach palynologicznych osadów organicznych otaczających osadę (realizowany we współpracy z paleobotanikami z Berlina) oraz na przełomie października i listopada 1997 roku - wykonanie badań wykopaliskowych, odwiertów i zebranie pozostałych próbek paleoekologicznych.

Ad 1. Badania wykopaliskowe zrealizowano w wykopie o wymiarach 3 x 8 m, usytuowanym w ten sposób, by swoim zasięgiem obejmował partię wewnętrzną przykrawędni, stokową i denną fosy-rowu. Zarejestrowano profil o skomplikowanym układzie antropogenicznych przebarwień, sięgający w najgłębszych miejscach 4 m poniżej współczesnej powierzchni. Wstępna analiza kulturowej zawartości poszczególnych warstw wskazuje na istnienie trzech układów stratygraficznych.

Układ I. Jest on wyraźnie najstarszy i z nim wiązać należy wykopanie fosy-rowu. Obejmuje on przebarwienia stokowe oraz położone na dnie rowu w strefie przystokowej dwie konstrukcje pali-